

nagy részben lefordított mű magyar nyelvre fordíthatása s kiadása ki-
zárolagos jogának megszerzésében őket megelőzni.

A Nemzeti Nőnevelés ez évben megjelent számairól még nem szólhatunk. Három füzet van előttünk, kiváló tartalmu czikkekkal. A márt. füzet tartalma: Hogyan neveljük kisdedeinket. Női keresetforrások. Stetina Ilona. A magyar föld lakói őseink beköltözése előtt. Sebestyén Gyula. Az iránytű. Kont Gyula. Kötelesség és lelkiismeret. Smiles S. után (angolból). A szobadiszítésről. Költemény-magyarázat (Fiannak, Arany J.) Komáromi Lajos. A tanítónő magatartása a házi ipar és a kézi munka tanításánál. Kucelnik Vilma. A skrofulás gyermekek érdekében. Rózsahegy A. stb. E jelesen szerkesztett folyóiratot, mely a nőknek helyes és teljesen magyar szellemben való nevelésének elősegítését tűzte feladatául, ismételten ajánljuk a tanítók, tanítónők és családanyák figyelmébe. Ára egész évre 6 frt. Megjelen minden hónapban egyszer, a budapesti sugáruiti állami tanítónő-képző intézet tanítói szerkesztésében.

Apáczai Csere János népszerű életrajza. Összeállította és brassómegeyi tanítótestület 1880 évi okt. 14-én Zajzonban tartott közgyűlésén felolvasta Koós Ferencz, brassó-fogarasmegyei kir. tanfelügyelő. Ára 10 kr. A tiszta jövedelmet az „Apáczai Csere János emléke” című alap gyarapítására ajánlja a szerző. E füzetkét, a mellett, hogy az olvasó megismerheti belőle a nagynevű férfi életét, a nemes czél is ajánlja. Üdvözlét Koós tanfelügyelő urnak, hogy Apáczai Cs. János emlékét a székely-csángó magyarok közt felújította és a szász egyházi hatóság alatt álló 10 magyar község nemzeti érzülete emelésére azt az indítványt tette e községeknek: hogy Apáczai Csere János születéshegye Apáczán a Rabzoros utczában márvány táblával jelöltesék meg és hogy emléke czimén egy tőke gyűjtessék apáczai szegény, szorgalmas tanulók segélyezésére.

Mulattató Zsebkönyvtár czimen Buzarovits Gusztáv könyvkiadó Esztergomban figyelemreméltó vállalatot indított meg humorisztikus irodalmunk gyarapítására. Az 1-ső füzet Balázs Sándor „A mama tyúkszeme” című novelláját közli; a 2-ik Lauka G. vig beszélyét: az Eltévedt csók; a 3-ik Eckstein Ernő Vörös Julcsáját (fordítás); a 4-ik Györffy Iván hat humoros toasztját; az 5-ik Lauka G. két humoros novelettejét: Egy agglégény viszontagságai és Herczeg Ugrikovics Mirkó. Egy füzet ára: 10 kr. postán: 12 kr.

Magyar Paedagogiai Szemle márt. (III.) füzetének változatos tartalma: A néptanító küzdelme a népiskola alakulásakor. Rill J.-től (Krób Pál életrajzával és arczképével). A tankötelezettség főakadálya és az ingyenes oktatás. Zádor Gyulától. A leánynevelés kérdéséhez Vajdai Ernő. Tanfelügyelői körlevél. Groó Vilmostól. A hangoztató módszer első hangoztatója. Csukási Fülöp. Irodalmi kalauz.

Társadalmi Reform szabad (!) füzetek korunk anyagi és erkölcsi bajainak orvoslására. Megjelen havonként 10—12 oldalon. Szerk. Rónai Ferencz II. ker. lánczhíd utca 13. sz. 1. emelet. Ára 10 számnak: 1 frt.

KÜLÖNFÉLÉK.

A verespataki unitarius lelkészi állomás pár évi szünetelés után végre betöltetett. Örvendünk, hogy ottani hitrokonaink annyira rendezhették ekklézsiájuk ügyeit, hogy maguk közt ismét rendes lelkészt üdvözölhetnek. Az uj lelkész Bakó Lajos, ezelőtt pár évvel végzett theologus, mint értesítenek, husvéth első napján köszöntötté be, mintegy a szellemi feltámadás jelzésül az ekklézsiára. A beigtató beszédet Mózes András, Abrudbánya jeles szónoki tehetségű, derék lelkésze mondotta, fejtegetve a papi állás fontosságát, nehézségeit s a hívek kötelességét a pappal szemben. Az ifju lelkész Zsolt, 22, 23. „Hirdetem a te nevedet az én atyámfiaimnak, a gyülekezetnek közepette dicsérlek tégedet” alapján tartotta beköszöntő beszédét, melyben e kérdést téve fel: mire hivatott a lelkész az egyházban? feleletül adta: I. Az evangelium hirdetésére a templomban. II. Az evangelium szellemének átvitelére az életbe.

A szépen kidolgozott és tűzzel eléadott beszéd gyújtó hajtással volt az igeért rég szomjazó lelkekre, mit emelvén az urvacsorai beszéd és ima is, nagy lelki megelégedéssel, szívökben a vallás és egyház iránti szeretet felbuzdulásával távoztak a hűvek az Ur szent házából. A verespatakiak t. barátunkban úgy hisszük megnyerték, kit óhajtottak. Mi szívünkben kívánjuk, hogy az ő lelkésze verespataki ekklézsiáinkra új élet korszaka legyen. Isten segítse a lelkészt és a gyülekezetet, hogy egyesült erővel munkálhassanak ama feladatban, melynek teljesítése a nemzeti és az egyetemes szellemi országnak mindnyájukat megtartja.

Czelder Márton, felsőbányai ev. ref. lelkész, elébb hittérítő, a „Magyar Prot. Egyh. és Isk. Figyelő“ szerkesztője, f. évi márt. 15-én papságának 25 évi fordulóját érte meg. A fáradhatatlan, buzgó lelkész csendben jubilált. Imában öntötte ki szíve hálás érzelmeit és köszönte meg Istennek kegyét, melyet iránta tanusított. Ez volt jubileuma. Isten szolgáljához méltó jubileum. So-kaig éljen!

Toroczkón az állam 5000 frtos iskolát épített. Az alapkövet ezelőtt pár nappal tették le nagy ünnepélyességgel, Koronka Antal unitárius esperes szép és lelkesítő alkalmi beszéde mellett.

Disraeliről, az ápril 19-én elhunyt nagy angol államfőről érdekesnek tartjuk feljegyezni, hogy neveltetését egy unitárius magán iskolában nyerte.

Hit és hitetlenség. Carlyle Tamás, évek előtt Orleansban időzván három hónapig, megismerkedett Dupanloup püspökkel. A két férfi annyira megkedvelte egymást, hogy minden este együtt theáztak, felváltva látogatták egymást. Az ismeretség harmadik hónapjában, egy este Dupanloup vallásra, templomra és hitre vitte át a beszédet és sajnálkozásának adott kifejezést, hogy egy oly kitűnő író, mint Carlyle, „hit nélkül való“ és sópáncodott e „hitetlenség“ fölött. Carlyle az ő szellemdus, bonczoló, tudatos s egyuttal jellemzetes ironiájával így felelt: „Uram, biztosítom önt, hogy boldognak érzem magamat, úgy a mint (itt) vagyok, én mind abban hiszek, a mi önt nem nagyon indítja meg, ön pedig mind abban hisz, a mi reám nézve közönyös. Ha megcsináljuk a számadást, fogadok, hogy ön sokkal hitetlenebb nálamnál.“ E pillanattól kezdve egyház és hit nem került többé köztük szóba.

Az iskolai takarékpénztárak intézménye Weisz Bernáth Ferencz fáradhatatlan működése folytán mind nagyobb elterjedésnek örvend. Elöttünk van Weisznak egy jelentése az 1879/80 isk. évről, melyből azt látjuk, hogy 19736 tanuló közül 7333 tanuló 54647 frtot takarított meg. Figyelemreméltó eredmény már magában. Hát aztán az erkölcsi haszon! Folyó évi január végével összesen 208 takarékpénztár volt, s azóta számuk sokkal szaporodott.

Gyász hírek. Inczeffi Dénes, derzsi unitárius lelkész nejét Homorodalmási Sándor Zsuzsánnát élete 44-ik, boldog házasságuk 25-ik évében f. évi márt. 28-án szíve mély bánatára hirtelen elvesztette. Hű nőt, gondos házi asszonyt, siratott el benne. Az ég Úra vigasztalja meg e nagy veszteségében! — Kövendi Szász Gergely f. évi ápr. elején elhunyt Kövenden. A néhai egyházunk jóltevői közt általánosan ismert Incze Klára asszonynak, ki néhány évvel ezelőtt költözött el az élők sorából, volt a férje. Ő maga is a legbuzgóbb egyháztagok közé tartozott, s mint szorgalmas, derék polgárt községében mindenki tisztelte. Nyugodjék csöndesen! — A kolozsvári ref. egyházközsége nagy veszteség érte, páratlan buzgalmu főgondnoka: Nagybacsoni Incze Mihály ápr. 20-án történt halálában. Az el-

hunyt az erdélyi ev. ref. egyházkerület állandó igazgató tanácsának is több éven keresztül tagja volt. Vallásosság, közügyszeretet, tiszta jellem, nevét az ev. ref. egyházban és azonkívül szélesebb körben tiszteltté tevék. Általános részvét kísérte sirjába. Béke porain!

Sajtóhiba: 120 lap alólról a 8-ik sorban: „10,000 sulyrészbem nem több mint 40%,“ helyett olvasd: 10,000 sulyrészbem nem több mint 4%.

A szerkesztőség postája.

Ü. K. Mindkét cikkét vettük és minél hamarább sor kerül reájuk. Szives üdvözet!

ARANY-KÖNYV.

Nyilvános köszönet. Oláh-kocsárdi birtokos tkts. Földes Ferencz né Tót Rozália urasszony, a dicső-szentmártoni unitaria ekkleziának ajándékozott egy francia bársonyból készült s aransujtással és aranyrojjtal gazdagon díszített szószéktakarót és hasonló minőségű és díszítésű papi széktakarót, melyek becsértéke 70 frt o. é. Ezen kegyes ajándékáért fogadja a tisztelt urnó, egyházm. nevében, a nyilvánosság terén is hálás köszönetemet. Dicső-Szentmárton, 1881. ápril 10.

Rédiger Árpád

d.-szt.-mártoni unit. pap és küüllőkőri esperes.

A Budapesten alapítandó unitárius rendes lelkészi állomásra s állandó imaházra tett kegyes adományok.

IV. Közlemény.

Budapesti unitárius f. egyház község mint testület	2000 frt.
Dr. Székely Ferencz kir. főügyési helyettes Budapest, kötelezvényileg	100 „
Ifj. Dániel Gábor, orsz. képviselő, Budapest, kötelezvényileg	150 „
Orbán Balázs báró „ „ „ „	100 „
Székely Elek „ „ „ „	100 „
Ürmösi Miklós, Budapest	100 „
D. J. Budapest, egy 100 frtról szóló Bécs városi dijsorsjegy, jelenlegi értéke	120 „
Hajós János, Budapest, kötelezvényileg	100 „
Bedó Albert és fia Béla	200 „
Végh József, Budapest, kötelezvényileg	100 „
Hajós Gyula mérnök, Budapest, kötelezvényileg	50 „
Dr. Máté Sándor (Budapest) gyűjtő ivén: Márki József	
1 frt. Szinnyi József 1 frt. N. N. 1 frt 99 kr. Márki Emma 1 frt.	
Ballagi Aladár 1 frt Dr. Medourky Fr. 1 frt. Pády Lajos 30 kr. Dr.	
Réthy L. 1 frt. Egerváry P. Odón 1 frt. Barabás Samu 1 frt. N. N.	
44 kr. Dobocsányi Ignác 40 kr. Szepesy Gyula 1 frt. Dr. Máté Sándor 2 frt 97 kr. együtt	15 „
Dr. Máté Sándor (Budapest) kötelezvényileg	30 „
Sebes Pál gyűjtő ivén Budapest: Báró Bánffy Jenő 10 frt. br.	
Bánffy Ernő 10 frt. Sebes Pál 20 frt. Összesen 40 frt.	
Csép János gyűjtő ivén Budapest: Csép János részletekbe fizetendőleg 25 frt. Kálmán 1 frt 20 kr. Dömötör István r. k. 50 kr. Ducza Lajos 50 kr. Bágyi Gyula 50 kr. Nalócsa Victor 1 frt. Jenei Guszt. 50 kr. Bal-	